

Novoletna razmišljanja

Konec leta vedno predstavlja čas, ko merimo rezultate preteklega dela in planiramo prihodnost. Trenutek zadovoljstva določa čas merjenja in načrtovanja, ki je lahko petletno ali samo enoletno. Res pa je, da na naše merjenje vpliva tudi dejstvo, da je dosedanje vodstvo v firmi Elkroj točno pet let. To pa je obdobje, ki že samo po sebi zahteva obujanje spominov in bilanciranje. Kar veliko dobrega in hudega smo skupaj preživeli in tudi postorili. Naštevanje bi bilo suhoparno, pa najbrž bi tudi marsikaj pozabili navesti. Pa vendar, pri nas je bilo vedno zelo živahno. V našem okolju smo prvi ugotavljali viške med režijskimi delavci, se lastnili, prvi delili delnice delavcem, prvi podpisovali kolektivno pogodbo, pridobili certifikat ISO 9001, novo blagovno znamko in še bi lahko naštevali. Preživeli smo poplavo, vojno, zaporo trga v treh dneh in izgubo financ, osamosvojitve, recesijo trga doma in v tujini. Vendar nas je prav ta žilavost držala nad vodo, zato smo iskali rezerve pri sebi in pri tem nam ni bilo lahko.

Iz dokaj liberalnega socializma smo v tem obdobju zelo kruto pristali v trdem kapitalizmu, ki ga uravnava samo marketing in trg. Prodreti na trg s svojimi izdelki in seveda tam tudi obstati, se razvijati, je danes največja poslovna umetnost. Podprta pa mora biti z organizacijo in kakovostjo celovitega poslovnega sistema podjetja, v katerem se točno ve, kakšna je naloga vsakega osameznega delavca. Ta strogo tržna naravnost je izredno pomembna, saj ne samo, da svoje izdelke prodamo, ampak je pomembno, da dobimo zanje plačilo. V konfekciji pa je zelo pomembno, da si

SREČNO NOVO LETO 1996

moden, pravočasno na trgu, cenovno ustrezen in izredno kakovosten. Zelo pomembna je inovativnost, to je v proizvodnji, kjer moramo vedno znova iskati nove tehnološke postopke, v komerciali uvajati nove komercialne prijeme, v finančnih iskati iznajdljivost pri zapiranju plačil in še bi lahko naštevali. Inovativnost pa je posebno pomembna pri izdelku, kjer preko nabavnih trgov vedno znova iščemo nove modne tkanine, pribore, opremo izdelka, obliko blagovnih

znamk in navsezadnje tudi najracionalnejšo izdelavo. Konkurenca na trgu je neusmiljena, to vidimo kot potrošniki v trgovini in čutimo kot proizvajalci pri izdelavi izdelkov za domači in tuji trg. Zelo smo prizadeti, ker nam državna makroekonomija uokvirja naša prizadevanja v model, kjer se lomijo inflacija, tečajji valut, družbene obveznosti in plače. Vedno znova smo najbolj prizadeti izvozniki, delovno intenzivne panoge in ženski kolektivi. Obljube za spremembe so dane, vendar navkljub zadnji rasti DEM, je le-ta še vedno nižja od rasti letne inflacije. Nasploh večina takih ukrepov prinese rezultate na daljši rok.

Kaj pa do takrat?

Menim, da smo v primerjavi z drugimi tovrstnimi firmami kar uspešno podjetje. Rešuje nas naša

pridnost, prilagajanje, predvsem pa žilavost kolektiva. To je nasploh prednost ženskih kolektivov kot je naše.

Ni nam vedno lahko, vendar težave znamo reševati, uporabimo pridnost in pamet, včasih tudi glasno besedo, večkrat nasmeh.

Predvsem to zadnje Vam bi želela tudi v naslednjem letu!

• Marija Vrtačnik

Pregled in ocena poslovne uspešnosti do konca leta 1995

Letošnja plansko gospodarska gibanja so se nakazovala v relativno živahni rasti produkcije, ob stagniranju obsega zalog, večjem prometu v trgovini in predvsem v ugodnejši gospodarski klimi.

Na splošno pa se v Sloveniji ugotavlja, da je prodaja v trgovini na drobno realno višja za 2% nad primerljivo lani, ko so se tudi zaloge neprodanega blaga povečale za 2%.

Pokritje uvoza z izvozom je 88%. Za ELKROJ pa je pomembno izpostaviti 0,67% povprečno mesečno rast inflacije in povprečno mesečno rast 0,27% za tečaj DEM. Ob tem pa so plače ostale na enakem nivoju.

To so okviri, v katerih se je poslovalo v letošnjih desetih mesecih in odražajo trende na naslednjih dejavnostih v našem podjetju:

1. Investicije v blagovno znamko CARIER so realizirane le 44%, kar je realno cca. 25% pod ustvarjenimi možnostmi domačega trga.

Aktivnosti se bodo do konca leta omejile le na nujne reklamne akcije.

2. Količinska prodaja na domačem trgu je v desetih mesecih realizirana 97%, kar pa pomeni možno letošnje uresničitev plana ob intenzivni obdelavi trga. Skupna količinska prodaja bo predvidoma realizirana 88%.

3. Promet v industrijskih prodajalnah raste skladno s planskimi predvidevanji, nekoliko slabše je v prodajalni KRŠKO in SLOVENJ GRADEC. Kritično je še vedno obračanje zalog, ki je še vedno premalo za prodajo na malo.

4. Koefficient obračanja zalog bo potrebno v letu 1996 povečati za 10% s:

- poostreno kontrolo porabe pribora iz obstoječe zaloge,

- planirano nabavo vseh vhodnih materialov (mrežni plan),
- reorganizacijo poslovanja skladišča gotovih izdelkov,
- spoštovanjem pravil standarda ISO 9001.

Pogled na Elkroj z višine

5. Do konca leta bomo avtomatizirali črtno kodo na vseh blagovnih znamkah in liminirali razvojne stroške.

6. Aktivnosti SCHLICHT & EIGEN:

- NIZOZEMSKA: akcije za ponovno povečano prodajo.

- AVSTRIJA: z januarjem bo šlo preko zastopnika v prodajo tudi redna kolekcija (kot NL in Nemčija).

- LATVIJA ČEŠKA: Skoraj vsa prodaja do sedaj je bila prodaja izzaloge, kar pomeni, da bo do konca leta še kaj prodanega.

7. Z letnim planom smo predvideli 5% povišanje produktivnosti, ki pa ni bila dosežena - nasprotno, v posameznih skupinah smo zabeležili precejšnji padec; predvsem v skupinah, kjer smo uvajali nove firme.

Izkoriščenost kapacitet je prav tako pod planom oz. tudi pod lanskoletnim povprečjem.

V PE Mozirje in Šoštanj je v desetih mesecih količinska proizvodnja nekoliko pod planom.

Predvidevamo, da bo do konca leta proizvodnja za domači trg 3% pod planskim ciljem, proizvodnja za izvoz pa nekoliko več.

8. Dnevna količina odstopa za 337 komadov, vendar če upoštevamo, da nam je dnevno manjkalo 54 delavcev in da je dnevno število na delavca 8,3, bi ti izdelali dodatno 448 komadov in s tem bi bila dnevna količina povečana tako, da bi delavci naredili več kot je planirano.

9. Na področju razmerja režijskih in produktivnih delavcev smo zastavljen cilj dosegli, saj imamo razmerje 1:4,9.

10. Narisi 1:1 na papirju so v veliki meri ukinjeni, v uporabi so mini narisi.

11. Ukinjena je tudi krojilnica v Šoštanju.

12. V skupini II smo v začetku leta organizirali delo v eni izmeni. Isto smo naredili na skupini I v začetku meseca maja. Z začetkom medsezone konec avgusta smo združili skupini A3 in A5, ki delata za firmo FINK. Tako imamo sedaj tri skupine, ki delajo samo v eni izmeni.

13. S planom smo predvideli podreitev končne kontrole glavnemu kontrolorju. Akcija je v teku in bo do konca leta izvedena.

14. Na področju investicij v proizvodnji smo:

- * naredili viseči transport in razsvetljavo v likalnici,
- * popolnoma smo reorganizirali PE Šoštanj, kar z letnim planom ni bilo predvideno,
- * v PE Mozirje smo nabavili 6 od 12 planiranih šivalnih strojev,

* v PE Šoštanj pa 1 od 3 planiranih in 4 likalne mize,

* v likalnici smo zamenjali 4 stiskalnice za dolikavanje in namesto njih dobili 3 stiskalnice za likanje v pasu,

* poleg tega smo sami izdelali mize za čiščenje nitk v proizvodnji,

* realizirali smo investicijo v kemično čistilnico

15. Pridobili smo 1. soglasje Agencije za prestrukturiranje in privatizacijo.

16. Realizirana je bila sodna registracija invalidskega podjetja, d.o.o.

17. Uspeli smo pridobiti zelo ugodne tolarске kratkoročne kredite z ugodno obrestno mero pri obeh pomembnejših bankah, s katerima sodelujemo.

18. Zaradi poslabšanja finančnega stanja nekaterih večjih kupcev, katerim prodajamo naše gotove izdelke, se stanje zapadlih terjatev bistveno povečuje - za 80% v nominalnem smislu v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta.

19. Izdelani so izkazi denarnih in finančnih tokov do konca leta 1995 v skladu z Računovodskimi standardi.

Ob vseh zgoraj naštetih aktivnostih predvidevamo ob koncu leta pozitiven rezultat. Prihodki od prodaje na domačem trgu bi naj dosegli 98% planirane vrednosti, prihodki od izvoza pa 83%, saj je skozi vse leto bila prisotna precenjenost tolarja.

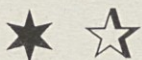
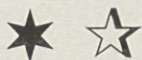
Zaradi zamenjave strukture proizvodnje in prodaje v korist domačega trga količinsko za 2%, vrednostno pa za 12% (predvidoma), bodo tudi materialni stroški nad planiranimi. Ravno tako bo nabavna vrednost prodanega blaga predvidoma nad planom, ker bomo prodali nekaj več izdelkov firme DELMOD, kot smo predvidevali z letnim planom. Ostali stroški (tudi financiranja) bodo v planskih okvirih.

KDO VSE NOSI HLAČE?

Hlače so obvezni del garderobe za moške nasploh, zelo priljubljene pa so postale mnogim ženskam. Tudi otroci in mladina nosijo predvsem ta priljubljeni kos garderobe.

Ženske nosijo hlače, ker želijo biti urejene, toplo oblečene in elegantne.

V Elkroju smo prisluhnili vsem tem potrebam in izdelali več tipov hlač. Najbolj elegantne in kvalitetne so hlače CARIER, ki se vse bolj uveljavljajo. Prodaja le-teh se veča iz sezono v sezono. Na prikazanih slikah so hlače CARIER, kombinirane z vrhnjimi oblačili firme DELMOD, za katero smo v prodaji ekskluzivni zastopnik.

CARIER in DELMOD - lepa kombinacija

Razvoj funkcije kakovosti

ISO 9000 je eden najpomembnejših mejnikov v razvoju funkcije kakovosti. Ko je leta 1987 izšla serija teh standardov, ni nihče pričakoval tako široke uporabnosti in tako velikega vpliva na razvoj funkcije kakovosti. Standard, ki je bil izdelan predvsem kot eno od vodil pri formiranju Skupnega evropskega trga, se je hitro uveljavil po vsem svetu.

Danes je na svetu več kot sto tisoč različnih organizacij, ki imajo svoje sisteme kakovosti usklajene z zahtevami standarda, kar potrjujejo z ustreznimi certifikati kakovosti. Skoraj ni pomembnejše firme, ki še ni pridobila certifikata, ali pa si tega ne prizadeva.

V obvladovanje kakovosti morajo biti vključeni vsi zaposleni, in to konkretno - preko poslovnika kakovosti, organizacijskih predpisov in navodil. To niso samo splošni organizacijski akti, temveč "življenski" dokumenti, v vsakdanji uporabi, v različnih funkcijah, na vseh nivojih. To je tako, kot zapovedi oz. navodila, po katerih moramo delati, da bomo delali lažje, več in bolje.

Delovanje oz. obvladovanje sistema kakovosti v podjetju po pridobljenem certifikatu tudi sami preverjamo z rednimi internimi presojami, ki so predvidene z letnim planom (poleg rednih polletnih presoj institucije, ki nam je podelila certifikat - v našem primeru BVQI).

V naslednji preglednici je prikazano število certifikatov po državah, ki jih je podelil (Bureau Quslity International).

V našem podjetju si prizadevamo, da sistem kakovosti nenehno razvijamo, dograjujemo in z urejenim načinom dela zmanjšujemo napake pri delu ter s tem stroške nekakovosti. Pri tem imajo pomembno vlogo timi kakovosti, ki rešujejo probleme in opozarjajo, kako moramo delati, da bo naše poslovanje uspešno.

• Blaženka Tkalčič

BVQI certifikati po državah - do I. 10. 1995

	DRŽAVA	število certifikatov
1	ARGENTINA	20
3	AVSTRALJA	445
2	AVSTRIJA	33
4	BELGIJA	368
5	BRAZILJA	236
6	BRUNEI	8
8	DANSKA	353
7	ČEŠKA REPUBLIKA	11
9	EGIPT	6
10	FINSKA	20
11	FRANCIJA	123
14	GRČIJA	80
13	HONGKONG	33
12	HRVAŠKA	7
17	INDIJA	345
18	ITALIJA	199
19	JAPONSKA	208
31	JAR	12
20	KOREJA	55
16	MADŽARSKA	20
21	MALEZIJA	18
22	MEHIKA	52
15	NEMČIJA	215
23	NIZOZEMSKA	1796
25	NORVEŠKA	8
24	NOVA ZELANDIJA	144
26	POLJSKA	12
27	SINGAPUR	70
28	SLOVAŠKA	2
29	SLOVENIJA	58
30	ŠPANIJA	98
32	ŠVEDSKA	153
33	ŠVICA	350
35	TAJSKA	15
34	TAJVAN	50
36	TURČIJA	43
38	VELIKA BRITANIJA	1860
37	ZAR	28
39	ZDA	460

Sistem kakovosti obvladujemo

Petindvajsetega oktobra 1995 smo imeli v Elcroju ponovno presojo in dobili oceno, da smo vredni dokumenta, ki se imenuje CERTIFIKAT KAKOVOSTI.

In kaj so bile njihove pripombe in na kaj so nas opozorili?

Takole:

- za končne kontrolorje moramo dati najboljše strokovno usposobljene ljudi in ljudi z visoko mero odgovornosti
- vodja obrata morata biti "motorja" za odpravljanje napak, ravno tako morata biti odgovorna za dobro počutje delavk, saj le zadovoljni delavci lahko dobro delajo
- vsak stroj, s katerim delavci rokujejo po navodilih, mora imeti svojo kartico o vzdrževanju in rednih pregledih s strani vzdrževalcev
- vsi v proizvodnem oziroma podjetniškem procesu smo odgovorni za dobro delo in pri ugotovitvah o slabo

pripravljenem predhodnem delu mora vsak opozoriti na napako, saj bomo le-tako delali bolje, kvalitetneje

- dosledni moramo biti pri ocenjevanju in rangiranju dobaviteljev in prenesti vhodno kontrolo tkanin na dobavitelje
- opozorjeni smo bili na nekatere dodatne zahteve v pogodbi in predlagali so, da uvedemo vzgojo potencialnih mladih kadrov v podjetju.

To so povzetki na katere so opozorili strokovnjaki s strani BVQ. Mi pa vas vse, ki boste ta sestavek prebrali, posebej opozarjamo na to, da delate tako, kot da bo presoja vsak dan, ne pa da smo si sedaj vsi skupaj oddahnili in rekli: imamo mir za pol leta. Dragi sodelavci - ne tako, saj je samo od nas odvisno, kakšno bo naše delo in kakšen bo naš zaslužek.

• V.P.

Posodobitev proizvodnje v PE Šoštanj

V mesecu septembru smo pristopili k reorganizaciji proizvodnega procesa v PE Šoštanj. Namen reorganizacije je bil izboljšanje pogojev dela, organizacija enozmenskega dela, znižanje nematerialnih stroškov, povečanje produktivnosti in kakovosti opravljenega dela ter tako izboljšati lastno konkurenčno sposobnost.

Izvedena dela so obsegala združitev obeh izmen, postavitve visečega medfaznega transporta izdelkov, razpeljavo parovoda, rekonstrukcijo in posodobitev elektroinstalacij in razsvetljave ter dopolnitev in nakup potrebne strojne opreme.

Skupna vrednost investicije je znašala 12.000.000,00 SIT.

Sama združitev izmen je predstavljala dokaj zahteven tehnološko organizacijski poseg tako v prostorsko, kadrovske in tehnološko organizacijo proizvodnega procesa v PE Šoštanj. Projekt je bil pripravljen skupaj s tehnologiji in vodjo PE Šoštanj ter oddelkom za investicije v matični tovarni.

Poleg splošnih ciljev investicije so bili zastavljeni tudi povsem konkretni cilji, in sicer:

- dvig produktivnosti na povprečno raven 95%,
- zmanjšanje odsotnosti na povprečje 13%, kar je še poseben problem PE,
- izboljšanje dosega normativov na raven povprečja matične tovarne,
- zmanjšanje režijskega kadra v proizvodnji in njegova prekvalifikacija,
- zmanjšanje nematerialnih stroškov PE.

Da bi lahko izvedli prostorsko združitev obeh izmen na eni strani ter izboljšali pretok, pregled in kontrolo procesa proizvodnje, zmanjšali število madežev na izdelkih, skrajšali transportno pot polizdelkov ter organizirali sodoben proces dela smo uvedli medfazni viseči transport polizdelkov in izdelkov, postavili razvod parovoda, prilagodili elektroinstalacije in razsvetljavo. Naš namen je bil čimbolj tehnološko posodobiti obrat ter vzpostaviti čimboljše pogoje dela za doseganje željenih rezultatov.

Dejstvo je, da ni enostavno proizvajati in vsakodnevno uspešno konkurirati na zahtevnem tržišču. Pritiski so ogromni in jih čutimo vsi zaposleni. Žal nam tu ne more in nam ne bo nihče pomagal. Mnogo tovarn okoli nas se srečuje z nerešljivimi problemi, Elcroj jih je dosedaj uspešno reševal in jih še bo, če bomo vsi skupaj složni ter enotni.

• Leon Pekošak

Prijazen nasmeh

Skrivnost sreče je v tem, da pričakuješ mnogo od sebe pa malo od drugih.

GUINON

Moškega osreči mnogo stvari, žensko samo ljubezen.

SCHLEICH

Sreča je samo ljubezen in samo ljubezen je sreča.

CHAMISSO

Lastninsko preoblikovanje podjetja Elkroj Mozirje

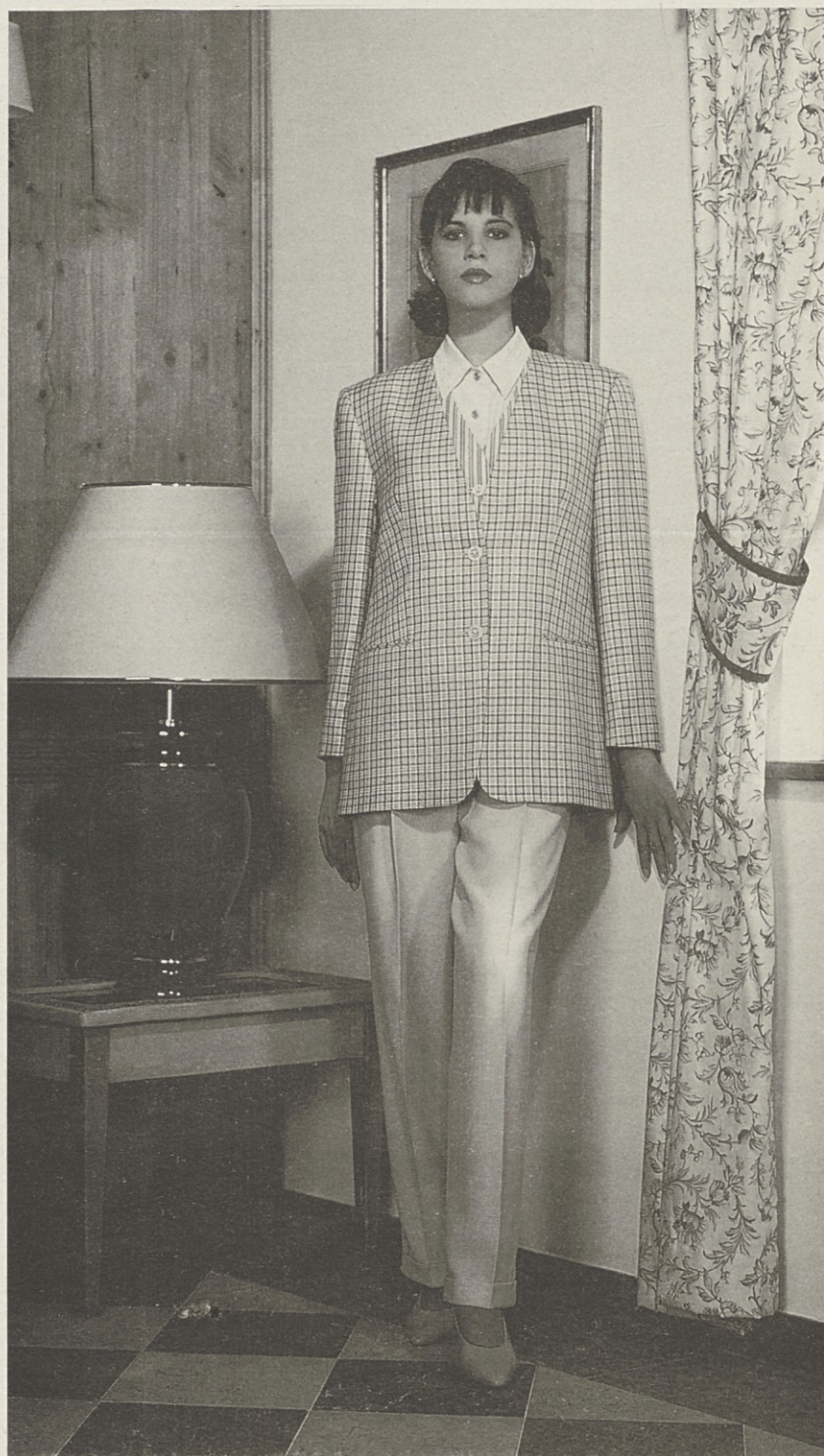
Od zadnjega poročanja v glasilu KROJ o lastninskem preoblikovanju podjetja je poteklo že pet mesecev. V tem času je Agencija Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo Elkroju izdala prvo soglasje o lastninskem preoblikovanju podjetja in odobrilo sledeče načine lastninskega preoblikovanja:

- interno razdelitev delnic v višini 20% družbenega kapitala
- notranji odkup podjetja v višini 40% družbenega kapitala
- prenos navadnih delnic na Pokojninski sklad v višini 10% družbenega kapitala
- prenos navadnih delnic na Odškodninski sklad v višini 10% družbenega kapitala
- prenos navadnih delnic na Sklad RS za razvoj v višini 20% družbenega kapitala.

Obstoječim lastnikom, to je delavcem Elkroja, pa bo Elkroj izročil 46.331 delnic oz. 8% vrednosti podjetja. Po programu lastninskega preoblikovanja Elkroja bomo delavci lastniki v višini 63,2% družbenega kapitala podjetja.

Na podlagi prvega soglasja Agencije je Elkroj v časopisu DELO javno objavil program lastninskega preoblikovanja in javni poziv k vpisu in vplačilu delnic. Vplačevanje delnic je potekalo do 3.11.1995. Pri lastninskem preoblikovanju podjetja, to je pri interni razdelitvi delnic in notranjem odkupu je sodelovalo 799 upravičencev, ki so predložili svoje lastniške certifikate in je bilo z njimi vplačano 231.546.326,00 SIT. V mesecu decembru bodo potekale

nadaljnje aktivnosti po sprejetem terminskem planu. Dne 12.12.1995 je sklicana skupščina, dne 13.12.1995 pa seja delavskega sveta, kjer se bosta sprejemala Akt o lastninskem preoblikovanju podjetja Elkroj Konfekcija p.o., Mozirje in statut delniške družbe Elkroj. V začetku prihodnjega leta bo sklican zbor udeležencev notranjega odkupa, na katerem bodo izvolili svojega vodjo odkupa in sprejeli pravila notranjega odkupa. Predvidoma bo vsa potrebna dokumentacija, ki jo moramo predložiti Agenciji za pridobitev drugega soglasja, zbrana v začetku leta 1996 tako, da bomo do polletja 1996 že lahko priglasili lastninsko preoblikovanje podjetja v sodni register z imenom Elkroj, delniška družba Mozirje.

Je prijazna, urejena - v skladu z Elkrojevo etikó

PРАВNA POMOČ

Sindikát podjetja obvešča svoje člane, da bo odvetnik g. Aleksander CMOK iz Celja nudil brezplačno pravno pomoč vsak prvi ponedeljek v mesecu od 16. do 17. ure v Elkroju v pisarni predsednika Sindikata g. Franca Kosmača. Vsako potrebo po pravni pomoči je treba vnaprej sporočiti g. Kosmaču do 10. ure prvi ponedeljek v mesecu. V primeru, da ne bo prijav, ne bo odvetnika v Elkroj. Če bo večje število potreb po pravni pomoči, bo odvetnik prihajal v Elkroj vsak ponedeljek ob istem času po vnaprejšnji prijavi.

Nov način dela v Šoštanju

Konec meseca septembra smo v Šoštanju krepko spremenili način dela. V pičlih sedmih dneh so našo proizvodnjo dvorano čisto preuredili. Ko smo prišle delavke v službo, so nas čakala drugače urejena delovna mesta.

Sistem visečega transporta je sicer že preizkušen, vendar smo kljub temu v prvih dneh naleteli na kup težav. V skupinah, kjer delamo samo za enega poslovnega partnerja - kupca, je delo kaj kmalu steklo. V teh skupinah je postavitve strojev vedno enaka in delo poteka po vrsti, brez večjih problemov.

Drugače pa je v skupinah, kjer je program dela bolj raznolik. Delo skupinovodje je tudi precej težje, saj se modeli in postopki dela spreminjajo iz dneva v dan. Tu delo ne steče vedno gladko. Težave pa imajo tudi vse starejše delavke in tiste z okvaro hrbtenice pri snemanju hlač z vozičkov. Največja pridobitev, ki jo je prinesla nova reorganizacija, pa je nedvomno enoizmensko delo. Mlade mamice so zdaj manj obremenjene z varstvom otrok v popoldanskem času. Več so lahko skupaj s svojimi družinami, kar ugodno vpliva na počutje vseh družinskih članov.

Zavedati se moramo, da vsak nov način dela rabi tudi svoj čas, zato je od vseh potrebna strpnost. Seveda pa smo šele na začetku in bo najbrž težav vsak dan manj. Le-te pa bomo lahko odpravljali le z medsebojnim razumevanjem in pomočjo.

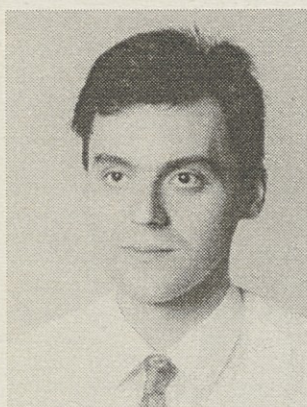
• Ana Boršnak

Gradimo kemično čistilnico

Elkroj, I.P., d.o.o. se je v soglasju z vodstvom podjetja Elkroj Mozirje, t.j. ustanoviteljem odločilo, da odstopljena sredstva (to so sredstva, ki ostajajo I.P. d.o.o. iz naslova olajšav) porabi oz. nameni za izgradnjo kemične čistilnice in tako tudi ta sredstva porabi namensko in v skladu z zakonodajo. Glede na to, da je bilo potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje za izgradnjo čistilnice oz. rekonstrukcijo bivšega gasilskega doma, se je začetek izgradnje občutno podaljšal tako, da smo začeli z gradbenimi deli šele 28.11.1995. Zaključek del je predviden do konca leta 1995. V začetku leta 1996 predvidevamo montažo potrebne opreme in izdelavo dokumentacije za pridobitev uporabnega dovoljenja ter tehničnega prevzema objekta. V kolikor ne bo nepredvidenih zapletov pri izgradnji objekta oz. s pridobitvijo uporabnega dovoljenja, predvidevamo, da bi lahko kemična čistilnica v Elcroju pričela obratovati v začetku februarja 1996. Kemična čistilnica bo opravljala usluge za potrebe podjetja Elkroj kot tudi za zunanje potrošnike. V začetku obratovanja bosta delali dve delavki, ki imata status delovnega invalida. Delavki sta 4.12.1995 že začeli s tri-tedenskim priučevanjem z namenom čim boljše usposobitve za delo v kemični čistilnici, ki ni enostavno.

Upamo, da smo se za čistilnico pravilno odločili, da bomo uspešno čistili ter da bodo stranke zadovoljne.

• Franja Remić

- Leon Pekošak, roj. 17.1.1964,
  - po poklicu - inž. tekstilno-konfekcijske tehnologije,
  - ob delu nadaljuje študij na Poslovno ekonomski fakulteti v Mariboru - 3. letnik
  - v Elcroju redno zaposlen od 1.8.1994 in je
  - opravljal dela in naloge pomočnika vodje proizvodno - tehničnega sektorja,
  - s 1.12.1995 pa je začel opravljati dela vodje komercialnega sektorja.
- Povprašala sem ga, kako si zamišlja vodenje komercialnega sektorja, pa je napisal takole:

"Težko je v nekaj vrsticah opisati načrte, cilje in želje samega dela ter razvoja komercialnega sektorja v prihodnje. Primarnih nalog je več. Vsekakor sta najpomembnejši obdržanje in nadaljnji razvoj sedanjih uspešnih tržnih pozicij Elkroja na domačem trgu ter zaradi omejenosti prodaje na domačem tržišču

povečanje blagovnega izvoza na tuji trg, tako na zahodni kot vzhodnoevropski. Posebna pozornost znotraj sektorja bo namenjena nabavni funkciji kvalitetnega servisiranja kupcev.

Realizacija nalog oz. ciljev je spričo zahtevnih razmer in neizprosne konkurenčne boja na tržišču zelo zahtevna in je dosegljiva le s konstatno visoko kvaliteto izdelkov, visoko produktivnostjo, razvoju novih artiklov v povezavi s svetovnimi trendi mode, kvalitetnim servisom ter agresivnimi marketinškimi aktivnostmi oz. z visoko motiviranostjo, teamskim delom in pripadnosti podjetju vseh zaposlenih."

Želim mu veliko delovnih uspehov!

• Marija Miklavc

Volitve v svet delavcev

V mesecu decembru 1995 poteče dvoletna mandatna doba delavskemu svetu podjetja. Po novih predpisih ne bo več delavskih svetov temveč si delavci lahko izvolijo svet delavcev, če se za to odločijo.

Na sestanku IO Sindikata in zborih delavcev so delavci Elkroja ocenili za primerno, da bi imeli svet delavcev. Na zborih delavcev so sprejeli sklepe o razpisu volitev za 20.12.1995 ter imenovali volilno komisijo, ki bo pripravila vse potrebno in poskrbela za zakonito izvedbo volitev.

Volitve v svet delavcev ureja zakon o soupravljanju delavcev pri upravljanju, ki je bil sprejet v letu 1993. Sodelovanje delavcev pri upravljanju se uresničuje na naslednje načine:

- s pravico do pobude in s pravico do odgovora na to pobudo
- s pravico obveščeniosti
- s pravico dajanja mnenj in predlogov ter s pravico do odgovora nanje
- z možnostjo ali obveznostjo skupnih posvetovanj z delodajalcem s pravico soodločanja

- s pravico zadržanja odločitev delodajalca.

Zakon v nadaljevanju določa, da mora delodajalec obveščati svet delavcev predvsem o vprašanjih, ki se nanašajo na:

- gospodarski položaj družbe
- razvojne cilje družbe
- stanje proizvodnje in prodaje
- splošni gospodarski položaj panoge
- spremembo dejavnosti
- zmanjšanje gospodarske dejavnosti
- spremembe v organizaciji proizvodnje
- spremembe tehnologije
- letni obračun in letno poročilo
- druga vprašanja na podlagi medsebojnega dogovora.

Na zahtevo sveta delavcev mora delodajalec omogočiti vpogled v dokumentacijo, ki je nujna za obveščeniost po prejšnjem odstavku.

Zakon nadalje določa, da mora delodajalec pred sprejemom obveščati svet delavcev in zahtevati skupno posvetovanje glede statusnih in kadrovskih vprašanj družbe, v katerih primerih soodloča in v katerih primerih ima pravico zadržanja odločitev delodajalca.

Pravico voliti predstavnika v svet delavcev imajo vsi delavci, ki so zaposleni nepretrgoma najmanj 6 mesecev, nimajo pa te pravice direktor, delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, prokuristi ter družinski člani vodilnega osebja (zakonec, otroci, vnuki, starši, posvojitelji ter bratje in sestre).

S skupnimi močmi se marsikateri problem reši

Pravico biti izvoljen v svet delavcev imajo vsi delavci, ki imajo aktivno volilno pravico (smejo voliti) in so zaposleni v družbi nepretrgoma najmanj 12 mesecev (pasivna volilna pravica).

Zakon določa, koliko članov šteje svet družbe. Število članov sveta je odvisno od števila zaposlenih. Za družbe od 600 - 1000 delavcev, kakršna je Elkroj, je 13 članov.

Mandatna doba članov sveta traja 4 leta.

Kandidati za člane sveta so naslednji:

Iz delovne enote PE Šoštanje

1. DOBNIK Irena, roj. 30. 1. 1961, rezervni konfektor
2. KAKAŠ Andreja, roj. 8. 6. 1962, konfektor
3. OGRAJŠEK Urška, roj. 2. 12. 1968, konfektor
4. ZABUKOVNIK Irena, roj. 11. 8. 1968, konfektor

5. ŽAGAR Sabina, roj. 8. 10. 1974, konfektor

Iz delovne enote A1

1. REMIC Branka, roj. 28. 10. 1968, konfektor
2. TRAVNER Joža, roj. 6. 2. 1950, konfektor

Iz delovne enote B2

1. MEDLE Danica, roj. 10. 2. 1962, rezervni konfektor
2. POLJANŠEK Jožica, roj. 18. 3. 1967, konfektor

Iz delovne enote A3

1. FUNTEK Slavica, roj. 25. 10. 1957, konfektor
2. MAROVT Joža, roj. 23. 5. 1962, pomočnik vodje skupine

Iz delovne enote B3

1. JELAŠ Štefka, roj. 28. 12. 1951, konfektor

2. ŽEHELJ Mateja, roj. 1. 2. 1973, konfektor

Iz delovne enote A4 in A5

1. KRIVEC Marjana, roj. 9. 9. 1966, konfektor
2. LETOJNE Silva, roj. 16. 12. 1966, konfektor

Iz delovne enote B4 in B5

1. HRIBERNIK Nevenka, roj. 12. 11. 1965, konfektor
2. KOLENC Ema, roj. 12. 6. 1966, rezervni konfektor
3. TRBOVŠEK Antonija, roj. 20. 8. 1973, konfektor

Iz delovne enote likalnice in kontrole B, adjustirnice ter krojilnice B

1. BARBIČ - PRISLAN Fani, roj. 28. 3. 1958, finišer
2. MEKIŠ Milan, roj. 12. 9. 1964, likalec
3. STOPAR Marija, roj. 26. 10. 1957, krojilec

Iz delovne enote likalnice in kontrole A, adjustirnice A in krojilnice A

1. BOŽIČ Zdenka, roj. 14. 8. 1964, upravljalec CUTTER-ja
2. DOLINAR Angela, roj. 31. 5. 1965, likalec

Iz delovne enote AOP in plan, KSS in FRS

1. KOKALJ Irena, roj. 16. 2. 1957, vodja finančne službe
2. ŠTORGELJ Jelka, roj. 23. 1. 1961, planer - analitik

Iz delovne enote KS, skladišče, IP, šoferji

1. ČRETNIK Anka, roj. 14. 6. 1959, referent prodaje

2. FUŽIR - PUNCER Breda, roj. 16. 4. 1958, vodja skladišča surovin
Iz delovne enote priprave dela, vzorčni odd., tehnologi, vzdrževanje
1. FORŠTNER Marija, roj. 20. 3. 1961, narisovalec
  2. RADOSLAVNIK Bernarda, roj. 28. 2. 1971, tehnolog
  3. UGOVŠEK Mija, roj. 5. 12. 1958, konstruktor - grader.

Dne 20.12.1995 bomo volili tudi člane IO sindikata in nadzornega odbora. Kandidati so naslednji:

IO SINDIKATA:

1. MEVC Milena, PE Šoštanj
2. USAR Jožica, A1
3. ZIDARN Milena, A1
4. VAČOVNIK Mihaela, B2
5. KLADNIK Vera, A3
6. VRABIČ Marjana, B3
7. POLAK Mateja, A4 in A5
8. ŠPEH Branka, B4 in B5
9. PLESNIK Ana, Lik. in kontr. B ter adj. in kraj. B
10. ZUPAN Anica, Lik. in kontr. A ter adj. in kraj. A

11. ŠTRUCL Zora, AOP in plan, KSS in FRS
12. MAROVT Ela, KS, skladišče, IP, šoferji
13. KOSMAČ Franc, Priprava dela, vzorčni, tehnologi, vzdrževanje

NADZORNEGA ODBORA:

1. KOKALJ Irena, Finančna služba
2. KOPRIVA Lidija, A1
3. PLASKAN Martina, Kadrovsko splošni sektor.

IO šteje 13 članov, nadzorni odbor pa 3 člane.

• Marija Miklavc

TEŽAVNE RAZMERE V TEKSTILNI INDUSTRIJI

(Povzetek iz Delavske enotnosti)

Republiški odbor Sindikata tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije Slovenije je zahteval nujno srečanje s predsednikom Vlade g. dr. Janezom Drnovškom, da bi ga seznanili o izredno kritičnem položaju v tekstilni in usnjarsko - predelovalni industriji. Ogroženih je več kot 10.000 delovnih mest. Predsednik Vlade g. Drnovšek jih je pred kratkim tudi sprejel. Seznanili so ga z dramatičnim položajem obeh panog, ki je posledica lanskoletne in letošnje ekonomske politike. Ta je v podjetjih povzročila velik razkorak med prihodki in odhodki. Ker so podjetja nastala vrzel zapolnjevala z dragimi najetimi krediti, danes nimajo denarja niti za nizke neto plače, ki vzbujajo veliko nezadovoljstvo in beg strokovnega kadra. Podjetja, ki zaposlujejo veliko žensk, pesti tudi velika odsotnost z dela.

Od predsednika so zahtevali, naj vlada čimprej uveljavi ukrepe iz njene pristojnosti, za katere se dogovarjajo z Ministrstvom za gospodarske dejavnosti. Ponovno so zahtevali zaščito domače industrije, ki jo ogroža nenadzorovan uvoz. Predlagali so, naj vlada takoj uvede takse na

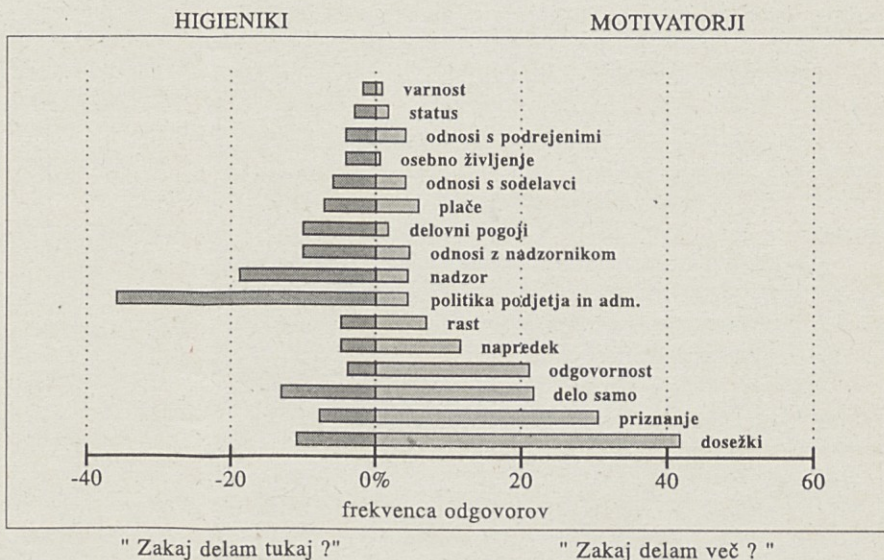
uvoz končnih tekstilnih izdelkov in sprejme podzakonske akte o necarinski zaščiti pred nelojalno konkurenco. Za uvožene izdelke naj država zahteva potrdila o ekološki neoporečnosti in še kaj, kar bi zavrlo uvoz, ki zapira delovna mesta v naši državi.

Razpis za subvencioniranje neto izvoznikov naj bi objavili takoj tako, da bi sredstva vključili še v bilanco za letošnje leto. Ukrepi, ki so v pristojnosti državnega zbora, zadevajo zlasti obremenitve plač. Predlagali so znižanje prispevnih stopenj na evropsko raven. Predsednik vlade je obljubil le 2% znižanje prispevkov.

Predsednik Sindikata g. Omejc je dejal, da jim je predsednik Vlade prisluhnil in da so se od njega poslovili z dobrimi občutki.

Faktorji, ki karakterizirajo... dogodkov pri delu, ki vodijo k ekstremnemu zadovoljstvu / nezadovoljstvu

Problematika bolniškega staleža

Od maja 1994 imamo v Elcroju organizirano kontrolo bolniškega staleža preko podjetja RINA INVENT. Ugotavljamo, da se je s tem število bolniških izostankov nekoliko znižalo. V letu 1994 je bil povprečni odstotek bolniškega staleža do 30 dni 3,7%, nad 30 dni pa 6,1%, v letu 1995 - do 31.10.1995 pa je odstotek bolniškega staleža naslednji:

Mesec	% bolniške do 30 dni	% bolniške nad 30 dni
1.	3,8	7,1
2.	4,4	7,2
3.	3,3	7,0
4.	2,4	5,9
5.	2,2	5,5
6.	3,8	6,5
7.	2,0	4,2
8.	1,8	3,8
9.	3,6	5,4
10.	2,7	4,9
Povprečje	3,0	5,75

Če primerjamo odstotek bolniških izostankov v drugih podjetjih lahko ugotovimo, da je le-ta v našem podjetju pod povprečjem. Vendar kljub temu nam zdravstvena problematika delavcev oz. nudenje ustreznega dela delavcem predstavlja veliko problemov. Vse več je namreč delavk, ki prinesejo izvid in mnenje zdravniškega konzilija z določenimi omejitvami in je v skladu s tem zelo težko delavkam nuditi ustrezno delo. Vse več je delavk, ki so poslane na Invalidsko komisijo v Celje in čeprav so bile v bolniškem staležu eno leto ali tudi več, jim invalidnost ni bila priznana.

Do prve polovice letošnjega leta smo bili pri reševanju invalidske problematike kar uspešni, saj so bile 4 delavke invalidsko upokojene kot invalid I. kategorije invalidnosti, in sicer tri iz PE Mozirje in ena iz PE Šoštanj. Eni delavki je bila dodeljena invalidnost II. kategorije, vendar se je na sklep pritožila; štirim delavkam iz PE Mozirje in trem iz PE Šoštanj je bila dodeljena invalidnost III. kategorije, to je drugo ustrezno delo poln delovni čas. Le-to nam povzroča v podjetju največ težav.

Ugotavljamo, da nam kljub temu, da imamo ustanovljeno invalidsko podjetje, vedno bolj primanjkuje ustreznih delovnih mest, ki bi jih delavke kot invalid III. kategorije lahko opravljale.

Za člane invalidske komisije veljajo konfekcijska podjetja kot podjetja, kjer je zelo "lahko" delo in delavke, čeprav imajo po našem mnenju zelo hude probleme s hrbtenico, na invalidski komisiji ne dosežejo skoraj nikoli nič.

Zato bi želeli v prihodnje povabiti predstavnike invalidske komisije na ogled našega podjetja in jih seznaniti s posameznimi delovnimi mesti.

Glede na to, da nismo več tako mlad kolektiv, saj znaša povprečna starost trenutno 31 let, lahko tudi v prihodnje pričakujemo vedno več in vedno težje probleme na področju zdravstvene in invalidske problematike.

• Zora Štrucl

Način obračunavanja boleznin

Mnogokrat se pojavljajo vprašanja o obračunavanju boleznin in nejasnosti o katerih se sprašujemo in jih večkrat ne razumemo.

Poenostavljeno pojasnujemo naslednje:

1. Vse bolezni, ki trajajo nad 30 dni, niso več breme podjetja, temveč jih izplačuje Zavod za zdravstveno varstvo, zato jih tudi ne obračunavamo mi, temveč Zavod na osnovi svojih kriterijev.
2. Vse bolezni, ki trajajo do 30 dni pa so naš strošek in se obračunavajo tako, da se vzame povprečni osebni dohodek zaposlenega z vsemi dodatki (dodatek za stalnost, za dvoizmensko delo, za troizmensko delo, za delovno dobo, za starost in težav pri doseganju norme, za nočno delo, vse stimulacije, ki izhajajo iz kvalitetnega dela in doseganje oziroma preseganje norme, stimulacije na majhne delovne naloge, na barve, vročinski dodatek, deljen delovni čas, skratka vsi dodatki, ki so kje opredeljeni) za preteklo leto, ki se poveča v skladu z rastjo osebnega dohodka za gospodarstvo v Sloveniji. Od tako obračunane osnove se nato izračuna za dneve bolniške glede na dolžino trajanja bolezni, in sicer:

- prve tri dni odsotnosti z dela 80% od osnove
- od četrtega do 12. delovnega dne nepretrgane bolniške 85% osnove
- nad 24 delovnih dni nepretrgane odsotnosti zaradi bolezni pa 95% od osnove
- 100% od osnove pa gre delavcem, ki so odsotni zaradi poklicne bolezni, poškodb pri delu, na poti z dela in na delo ter pri krvodajalskih akcijah.

Kot vidite, dragi sodelavci, so vse stimulacije zajete v tako izračunano osnovo, zato jih takrat, ko se za bolniško osnova izračuna, ponovno ne obračunavamo, saj bi v tem primeru imeli vse dodatke štete oz. obračunane dvakratno, kar bi bila velika krivica do sodelavcev, ki delajo in v nasprotju z vsemi določili in normami obračuna osebnih dohodkov.

• V.P.

Nesreče pri delu v letu 1995

V letu 1995 je bilo skupaj 15 poškodb na delu, od tega na poti na delo 7 in na poti z dela 1.

Od 7 poškodb v podjetju je bilo 5 na strojih, 1 v skladišču in 1 v kuhinji.

Poškodbe so bile:

- poškodba noge 6
- prsti roke 6
- poškodba kite na roki 1
- zvin križa 1
- poškodba zapestja roke 1.

Najdaljša bolniška je bila zaradi poškodb izven delovnega mesta - padci in s tem poškodbe nog in rok.

• J.K.

Sodelavki **Ivanki Prek - Veršnik** sem zastavila vprašanje o njenem delu in počutju v Elkroju, kjer je zaposlena že 27 let in napisala mi je naslednje: "Zahvaljujem se naši urednici "KROJA", Mariji Miklavc, da me je povabila k sodelovanju.

In kaj naj rečem! Življenje je kratko, posebno še, če ga večji del preživiš s šivanko v roki ali za šivalnim strojem in ti tako mine precej lepih, sončnih ur, dni in nazadnje tudi let.

Svojo delovno pot v Elkroju sem pričela decembra 1967 v Mozirju, in sicer v stari Grabnerjevi hiši in v proizvodnih prostorih onkraj ceste. Sprva sem delala kot kvalificirana delavka na najenostavnejših operacijah - izdelovanje prepon. Toda ne dolgo, kajti kmalu so mi bile zaupane tudi zahtevnejše operacije pri šivanju hlač. Tako sem osvojila celoten potek izdelave in postala tudi prva vzorčna šivilja Elkroja. Seveda pa takrat kolekcije niso bile tako obširne kot danes.

A vendar je Elkroj rasel. Nekaj časa smo izdelovali tudi fantovske suknjice in tudi k temu delu so me povabili. Skupaj z vsem tem so rasle moje delovne izkušnje, a ker še vedno nisem bila zadovoljna sama s seboj, sem se leta 1969 odločila za nadaljnje izpopolnjevanje na Modno modelarski šoli v Mariboru. Šolanje sem uspešno končala in se vrnila v Elkroj ter opravljala delo modelarja. Leta 1984 pa se mi je ponudila priložnost opravljati dela in naloge kreatorja.

Skratka, Elkroj imam rada, saj sem z njim rasla in soustvarjala ter v njem preživela najlepši del svojega življenja."

• *Marija Miklavc*

Milena MEVC - predsednica Sindikata v PE Šoštanj

Po dolgem razmišljanju, katero od delavk naj vam predstavim v tej številki Kroja, sem se odločila za predsednico šoštanjskega Sindikata go. Mileno MEVC. Stara je triintrideset let in je v našem podjetju zaposlena že štirinajst let. Živi v Šoštanju z možem Miranom in dvema hčerkama. Poleg medfaznega likanja je njeno delo tudi vodstvo Sindikata. Rada pomaga ljudem, zato jo to delo tudi tako

veseli, seveda pa ji vzame zelo veliko časa.

Kadar ima Milena dopust, je najbolj srečna, če ga preživi s svojo družino, pozimi na smučanju in poleti na morju.

In kakšne so njene želje? Da bi bil mir, zdravje in da bi se med sabo razumeli. V svojem in v imenu šoštanjskega Sindikata pa želi vsem delavcem Elkroja srečno in uspešno novo leto 1996!

• *Ana Boršnak*

DAJANJE ZDRAVIL

Ko bolniku dajemo zdravila, moramo biti popolnoma zbrani, kajti nezbranost lahko privede do nezaželenih posledic. Natančno se moramo držati zdravnikovih navodil. Vedeti moramo, da je zdravilo, ki je namenjeno določeni osebi, za drugega človeka lahko škodljivo. Vedeti moramo tudi, da zdravila ne delujejo enako pred jedjo in po jedi, da je majhna količina kake snovi lahko zdravilo, velika količina pa strup in da bolnik, ki po pomoti popije zdravilo, ki je namenjeno za zunanjo uporabo, lahko od zastrupitve z njim umre.

PRAVO ZDRAVILO - PRAVEMU BOLNIKU - OB PRAVEM ČASU - NA PRAVILEN NAČIN. To je pravilo, na katerega moramo vedno misliti. Neposredno preden damo zdravilo, je zelo važno, da še enkrat preberemo zdravnikovo opombo na bolniškem listu.

KAKO JEMLEMO ZDRAVILA

PILULE moramo pogoltniti cele, ker imajo slab okus, zato pa so obložene s sladko maso. Jemljemo jih z veliko količino tekočine.

TABLETE prav tako pogoltnemo cele, vendar jih lahko tudi raztopimo v žlici vode. Jemljemo jih z veliko tekočine.

PRAŠKE raztopimo v posebnem kozarcu z malo vode, kadar pa jih bolnik pogoltne, mora popiti še kozarec čiste vode.

KAPLJICE (toliko kapljic, kolikor je določil zdravnik) razredčimo jih v žlici z malo vode, bolnik jih popije, nato pa pije še čisto vodo. Druga tekoča zdravila dajemo z majhno ali z veliko žlico, po zdravnikovem navodilu.

OLJA (ricinus idr.) se v ustih težko topijo, zato moramo pred zdravilom dati bolniku kako vročo tekočino in ponovno tudi potem, ko je zdravilo že zaužil.

GRENKO SOL raztopimo v velikem kozarcu vroče vode; preden to tekočino damo bolniku, pa jo ponovno ohladimo.

SVEČKE (SUPOZITORJE) vtaknemo v debelo črevo, ko smo jim odstranili staniolni ovoj, in ko je bolnik opravil potrebo.

V letošnjem letu smo se poslovili kar od dveh naših upokojencev, in sicer Linka Mrevljeta in Marije Mrevlje.

LINKO MREVLJE

se je rodil v Mirnu pri Novi Gorici kot prvorojenec številne družine 15. aprila 1912 materi Heleni Fagane-Ili in očetu Ivanu.

Kmalu po začetku 1. svetovne vojne je družina zapustila sončno Primorsko in našla zatočišče v Mozirju. Tu je Linko obiskoval osnovno šolo in se izučil za krojaškega mojstra. V Mozirju je živel in delal do 2. svetovne vojne, ko ga je nemški okupator s celo družino izselil v Srbijo. Že drugič v življenju je družina Mrevljetovih izgubila vse, tudi življenji dveh članov: Linkovega brata Joška in sestre Milene.

1945. leta se je družina vrnila iz izgnanstva. Linko je začel znova kot krojaški obrtnik, vendar časi niso bili naklonjeni samostojni obrti. Nekaj časa je delal kot knjigovodja, poštar in skusil vse tegobe nezaposlenosti prav v času, ko so se mu rodili eden za drugim trije otroci.

Družina je spet zaživela mirneje, ko se je leta 1962 zaposlil v Elkroju v Mozirju in še kasneje kot kontrolor proizvodnje v Nazarjah.

Z ženo Jerico sta si ustvarila topel dom in prizadevno skrbela za razvoj otrok Helene, Tatjane in Tomaža.

Kot človek je Linko izkusil vse, kar prinaša in odnaša življenje: 2 vojni, pomanjkanje, bolezen, boj za vsakdanji kruh in srečo.

Številne težave ga niso strle. Ostal je veder, pokončen, prej optimist kot realist, vedno pripravljen pomagati.

Bil je velik poštenjak, pravičnež in zaveden Slovenec. Zelo so ga prizadevale krivice, nepoštenost, hinavščina, vendar ni postal zagrenjen, resigniran - nasprotno.

Nepopravljivo ga je prizadela izguba soproge Jerce - kot da bi z njeno smrtjo izgubil del sebe. Tudi to izgubo je dostojanstveno nosil.

V vseh težavah in skrbih je vedno znova našel optimizem in čas za ljudi, za svojo pevsko skupino, šah s prijateljem, kajti udejstvovanje v kulturi je bil njegov hobi že iz mladosti - igral je v tamburaškem orkestru, v igralski amaterski skupini, veliko prepeval in koncertiral po Sloveniji.

Petju je posvetil tudi zadnje ure svojega življenja.

Odšel je tih, skromen a nepozaben človek.

Slava mu!

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža se za izkazano pomoč, cvetje in sveče vsem sodelavcem in osnovni organizaciji Sindikata najlepše zahvaljujem!

Nevenka Hribernik

MARIJA MREVLJE

Marija Mrevlje se je rodila dne 22.2.1923 v Gavcah pri Paški vasi kot najstarejša hči številne zavedne slovenske družine. Med nemško okupacijo je sodelovala v NOB, med katero sta ji padla tudi dva brata.

V letih 1947-1949 je delala v tovarni otroške konfekcije v Šoštanju kot priučena šivilja. Leta 1949 se je poročila z Danilom, slaščičarjem iz Mozirja.

Rodila sta se jima sin 1949. leta in hči leta 1955.

Že od mladosti je bolehal na srcu. Kljub temu je bila skrbna mati in dobra žena.

Ko se je njen mož leta 1965 ponesrečil in ostal invalid, je bilo malo denarja za nadaljnje šolanje dveh otrok, zato se je zaposlila v Elkroju. Na kolektiv in sodelavke se je vedno rada spominjala in o tem pripovedovala svojim vnukom.

Leta 1978 se je invalidsko upokojila in se kljub slabemu zdravju včlanila v številna društva (upokojenci, invalidi, borci).

V zadnjih dneh ji dobro srce ni zdržalo in je dne 11.12.1995 prenehalo biti.

Naj počiva v miru.

JOŽICA ČASL

Zopet je cesta terjala svoj krvni davek. Tokrat je ta kruta usoda doletela Jožico Časl v Sp. Rečici, kjer se je z avtom tako hudo poško-dovala, da je umrla. Dva tedna po nesreči se je še zdravila v celjski bolnišnici. Vsi njeni domači, sorodniki in prijatelji smo prosili boga, naj jo reši, pa nismo bili uslišani. Ves trud zdravnikov za njeno mlado življenje je bil zaman.

Jožica je ravnokar zaključila šolanje na I. stopnji tekstilne fakultete v Mariboru - smer konfekcija. Ravno na dan nesreče se je dogovorila v Elkroju za pričetek dela. Bila je Elkrojeva študentka in je opravljala prakso v Elkroju. Vse delavke, ki smo jo poznale, smo jo težko pričakovale, ker je bila pridna, vestna in vedno pripravljena pomagati.

Rojena je bila 27. 3. 1973 kot najmlajša v Časlnovi družini na Homcih. Bila je poštena in lepo vzgojena in zato smo jo cenili in radi imeli. V srcih smo čutili bolečino, ko smo jo na njeni zadnji poti spremljali ob krsti, prekrti z belo svilo in opeti z nageljni. Da so jo imeli tudi drugi radi, priča udeležba na pogrebu.

V naših srcih bo ostala živa in nikoli pozabljena. Na njen grob bomo nosile cvetje, ki ga je tako ljubila in ji prižigale svečke. Naj počiva v miru in naj ji bo lahka domača gruda!

Prijateljice iz Elkroja

Izlet na slovensko obalo

Letošnji jesenski izlet na slovensko obalo je bil 18. oktobra. Bilo nas je za dva avtobusa. Po že poznanih formalnostih, pobiranje naših delavcev po dolini in obvezni kavici na avtocesti na Lomu, smo se najprej napotili do Socerba. Slaba dva kilometra od znanega gradu smo obiskali za Kras značilno hacijendo, kjer smo imeli degustacijo kraškega terana in še bolj znanega pršuta. Nikdar še nisem na nobenem izletu videl, da bi kaj ostalo na kakšnem krožniku, tokrat je iz degustacije "ratala prava požrtija".

Vsi zelo zadovoljni smo se napotili na grad Socerb, s katerega je zelo lep razgled na Trst in italijansko stran. Po razgledu smo šli naravnost v Portorož, kjer smo se vkrcali na malo ribiško ladjo, ki nas je popeljala tja in nazaj po celi naši slovenski obali, saj jo imamo le 42 km. Da nam na ladji ni bilo dolg čas, smo zopet dobili za pod zob morske specialitete. Dobro pripravljene sardinice in lignje smo zalivali z domačim refoškom.

Portorož smo zapuščali v mraku, napotili smo se v vas Dutovlje pri Sežani, kjer nas je čakala večerja. Po večerji je sledila že znana "MODNA REVIJA" z manekenko Pepino in njeno ekipo. Rajali smo pozno, domov smo prišli v zgodnjih jutranjih urah.

• *Niko*

VSE O WHISKY-JU - PRIMERNO ZA NOVO LETO

Kaj je WHISKY? Ničesar drugega kot ječmenovo žganje. Vsi ga radi pijemo, a o njemu vemo malo, zato objavljamo kot predpraznično branje.

Blizu mesteca Pitlochry stoji vasica Edradour, najmanjša destilarna WHISKY-ja na Škotskem. Nosi enako letnico kot pri nas Pivovarna Laško - 1825.

Ob vstopu v njihovo avlo smo najprej degustirali whisky, ter si ogledali kratek video posnetek o njegovem nastanku. Njihov uslužbenec, oblečen v kilt, nas je popeljal skozi destilarno in nam razlagal potek pridobivanja whisky-ja. Važni so trije faktorji: voda, ječmen in kvas. Najbolj važna od vsega je voda. Whisky so najprej začeli variti na Irskem, potem so ga ravno zaradi kvalitetne vode preselili na škotsko višavje. Voda mora teči po samotnem studencu, da dobi whisky tisti pravi okus. Ječmen zmeljejo bolj na grobo in mu dodajajo še kvas. Varjenje traja samo tri dni. Kako kurijo v velike alfe ter dodajajo kvas in ječmen je skrivnost vsake destilarne. Whisky pretočijo v sode, ki jih prej pošljejo v Španijo, v katere Španci natočijo svoj CHERY. Sodi s CHERYEVIM vonjem dajo potem whiskyju pravo barvo. Ko je whisky zvarjen je brezbarven, enako kot pri nas "šnops". Ker mora whisky stati najmanj 5 let, mu dajo sodi pravi okus in barvo. Vsak whisky, narejen v domači destilarni, se imenuje SINGLE MALT, to pomeni, da je samo iz ene vrste whiskya. BLEND pa pomeni, da gre za združitev več vrst whiskyja skupaj. Na Škotskem je veliko bolj cenjen SINGLE MALT, saj je tudi dvakrat dražji od BLEND. Škoti poznajo 150 različnih vrst whiskyja. Pri njegovi kakovosti

moramo ločiti: TIP whiskija, (malt ali blend), STAROST (starejši je - dražji je), PROCENT ALKOHOLA, ki je od 40% do 45%, RATING (ocena strokovnjakov od 1 do 5, čisto petico ima od 150 vrst whiskyja samo osem vrst). Manj važen faktor je PAKIRANJE (2 l, 1 l, 75 dc, 70 dc in miniaturne stekleničke 0,5 dcl). Pri nas je najbolj poznani škotski whisky BALLANTINES je BLEND in ima rating komaj od 2 do 3 pa čeprav obstojajo štiri polnitve; 30 letni, 17 letni in 12 letni ter navadni, katerega je po naših trgovinah in gostilnah polno. JOHNNIE WALKER-ja so tri vrste (črni, modri in rdeči) in se dobi tudi pri nas. CHIVAS REGAL, WHITE & MACKAY, (je najbolj razširjen po škotskih lokalih - dobi se tudi pri nas. Vsi imajo po mnenju škotskih strokovnjakov oceno 2 - 3 pa čeprav so stari nad 12 let. Najbolj priznani whiskyji, ki nosijo najvišjo oceno 5 so: CONNOISSEURS CHOICE iz Ardberga, letnik 1974 - 40% alkohola, GLENFARCLAS nad 12 let - 43% alkohola, LAGAVULIN 16 let - 43% alkohola, LAPHROAIG 15 let - 45,1% alkohola, LEDAIG 20 let - 40 % alkohola, LINKWOOD 12 let - 43% alkohola, LONGROW 18 let - 46% alkohola, TALISKER 10 let - 45,8% alkohola; to so vsi najboljši škotski whiskyji. Vsi nosijo oznako SINGLE MALT. Vsi BLEND-i imajo najvišjo oceno do 3.

Malte je možno kupiti le na Škotskem ali v obmejnih brezcarinskih trgovinah, saj je cena vseh maltov ki nosijo petico od 50 do 80 DEM. V naših trgovinah se dobijo samo blendi, kajti malti bi bili predragi. Če imate namen kupiti whisky se cene gibljejo od 4000 SIT naprej, vsi ostali, ki stanejo od 1.800 SIT, so umetno narejeni, kot npr. SCOTCH LEADER.

Whisky je bolj zdravilo kot pijača - posebno za srčne bolnike, saj razširja žile in pospešuje krvni obtok. Škoti ga pijejo le 0,25 dl brez ledu. Whisky pijmo vedno trezni - posebno MALT.

• *Niko Mlakar*

NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽANKA

SREČNO 1996	VPRAŠAL- NIK	PRED- PLAČILO	ČAS BREZ VOJNE	ELKROJ Mozirje	PUCHINI- JEVA OPERA	SKAND. M. IME	MOŠKI POTOMEČ	SRBSKO M. IME	REMIČ ANA	Sestavil NIKO	NAŠA DEŽELA	TEŽA OVOJA	ČLOVEK Z VELIKIMI OČMI
PREŠERN. PESEM				DELAVEC ŽIVILSKE STROKE						ŠTEVILO			
ONASSIS				MESTO V ČILU SIRARNA V HOLANDIJI						PREMAZ ZA LES AM. REŽ. TODD			
KRAJ PRI MARIBORU									TEŽKE SANJE				
									GOSPE				
VESEL v BOŽIČ	OLJNA REPIČA	ST. SMUČ. SKAKALEC (MIRO)	DEL POMOLA RUSKA TAMBURICA				NAKAZA	OTOMANA BLAGO					
KMETIJA PRI SOLČAVI						TATINSKA PTICA AM. MIKROBIO.						PRVI PREB. APENIN. POLOTOKA	VRSTA GRMA IZ ŠRILANKE
KNEŽJI NASLOV V ARABIJI					NAGROBNIK PRASKA								
EDEN OD TV SISTEMOV				NEM. PISAT. WILHELM KONJSKA DLAKA						JAPONSKI DRŽAVNIK SEDMI PLANET			
ČISTILKA									STRIC-HRV. NAŠ BIVŠI SODELAVEC (TOMAŽ)				
MNOGO USPEHA REŠEVALCEM	MARIBOR. PIVO PILS	LISASTA KRAVA ODPRTI ŽEL. VAGONI						URALSKE GORE PRITLIKAV KONJ					
POSUŠENA ŽITNA STEBLA						EDEN OD SATELIT. PROGRAMOV	.... FAKTOR GOSTIJA				SKAND. DROBIŽ	ODPOSLAN- KE	FIGURA PRI ŠAHU
LEŽIŠČE NA LADJI					SEKS MURSKA SOBOTA								
RIMSKI BOG SMRTI				ZVEZNA DRŽAVA V ZDA						SL.SLIKAR JUSTIN (1903-66)			
TUJE Ž. IME				RISANA ZGODBA V ČASOPISU						ŽIVALSKA OKONČINA			

1. nagrada 10.000 SIT
2. nagrada 8.000 SIT
3. nagrada 5.000 SIT

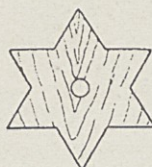
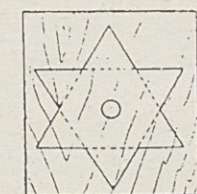
Pri zadnji križanki so bili izžrebani : Hlačun Marija
Vučina Frida
Bastl Eva

Rešene križanke oddajte urednici do 10. 1. 1996

Trajna podlaga za novoletne okraske

V novoletnih dneh ustvarjajo različni okraski v našem domu posebno vzdušje. Če imamo dobro trajno podlogo, bomo lahko vsako leto napravili kaj novega in sestavili okraske po trenutnem navdihu.

Podlaga, ki jo vidimo na sliki, je lesena zvezda. Če smo spretni (ali pa če je kdo od naših domačih potrpežljiv), izrežemo iz vezane plošče šesterokrako zvezdo (A). Pobarvamo jo z zlato barvo ali pa jo kar vsako leto vnovič zavijemo v zlat ali srebrn papir. Na taki podlagi bomo s svojo

Trajna podlaga za novoletne okraske

PRIJETNE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1996
VAM ŽELI UREDNIŠKI ODBOR

Če sreča ni zmerna, se samo po sebi ruši.

SENEKA

Velika zapreka sreče je pričakovanje prevelike sreče

FONTENELLE

Sreča ljudi mnogo prej zlomi kot nesreča.

MARTIN LUTHER

Sreča daje mnogim preveč, nikomur pa dovolj.

MARCIAL

Sreče ne spoznaš z glavo, temveč s srcem.

NORVEŠKI PREGOVOR

Unča sreče je boljša kot funt modrosti.

VALONSKI PREGOVOR

V sreči ni partnerstva.

FRANCOSKI PREGOVOR

Če hočeš biti srečen, moraš skrito živeti.

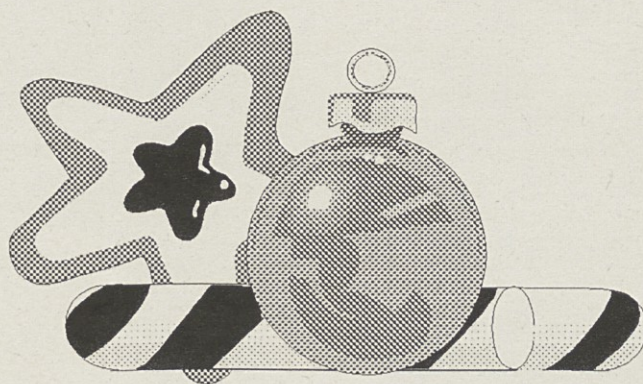
FRANCOSKI PREGOVOR

Velika sreča je često kamen spotike.

FRANCOSKI PREGOVOR

Znak neizkušenega človeka je, da verjame v srečo.

Joseph CONRAD

Kako se bomo oblekle za novo leto?

Letošnja novoletna moda dovoljuje večbarvnost, kar pomeni, da si lahko privoščimo katerokoli barvo v "novoletni izvedbi" in ne le klasične črne. Pri barvah si bomo določile štiri glavne skupine: v zlati barvi, srebrni, rdeči in klasični črni. Kontrasti na enem kompletu niso v modi - torej naj bo obleka z dodatki ali kostim v eni osnovni barvi - prepletajo naj se različne kvalitete tkanin ali pa različni vzorci (karo, črte, rože), vendar v eni barvi.

Tkanine morajo dati vtis svečanosti - imeti morajo sijaj, bleščice, različne strukturne vzorce .... Primerni so sateni, šifoni, brokati, klokeji, krep šarmez tkanine, krep žoržet, glaseji.

Izredno modne so kombinacije svetleče tkanine in vzorčaste tkanine - vendar v eni osnovni barvi.

Oblekle se bomo v klasične obleke - kot samostojno oblačilo, ali v kombinaciji z jakno, ali jakna - krilo - bluza, ali hlačni kostim - brez bluze - torej je večji poudarek na jakni.

Linija je oprijeta, poloprijeta; jakne so krajše z zelo različnimi reverji, izrezi, svečane hlače so spodaj širše, bluze pa so manj poudarjene kot samostojno oblačilo - prevladujejo jakne, smoking oblačila, dekoltirane obleke ali oprijete obleke - modnejše so daljše.

Iz vsega naštetega si lahko izberemo nekaj zase, kar paše naši osebnosti in naši postavi.

Vse lepo v prihajajočem Novem letu 1996.

• *Urška Marolt*

Celje - skladišče
D-Per

192/1995

5000002973,2

COBISS •

Sreča in steklo, kako naglo se zdrobita.

NEMŠKI PREGOVOR

Sreča je kakor sonce. Kadar je najlepše zatone.

IVAN CANKAR

Srečen človek je ladjica, ki pluje pod ugodnim vetrom.

KITAJSKI PREGOVOR

Sreča se nahaja v vsem. Treba jo je samo znati izdvojiti.

KONFUCIJ

Sreča leži okrog nas; treba jo je samo pobrati.

REMARQUE

Nihče nima pravice da me uči, kako bom srečen.

IMMANUEL KANT

Kdor o sreči samo sanja, naj se nikar ne čudi, če jo bo prespal.

ERNST DEUTSCH